

فیقا و فیق !

بههیز حسین

Bahez2006@hotmail.com

له رهوه به کۆمەلەکەی سالی 1991 ئى خەلکى كوردىستاندا ئىمە به خاوخىزانەوە كەوتىنە(دوو ئاوە و مانگىك ژيانمان گۈزەراند ، لەسەر پردهكەي (دووئا) خالىكى سەربازى پاسدار ھەبۇو ، ئەو رۆزەم بىرناچىتەوە كە ويستم بچم بۇ پاوه و لەگەلن منىشدا كۆمەلە خەلک و خىزانىك ھەبۇون و له نىيۇ ئۆرددوگاڭەدا مۆلەتى ئەوهمان و درگرتىبوو بچىنە پاوه ، بەلام كە گەيشتىنە لاي پاسدارەكان يەكىكىان فيكەيەكى دەرىھىنا و هەتا فۇوي تىدابۇو فشارى كرده سەر فيقەكەي و ئەييەت (برو ئاغا) ئىمەش چوار پىنج ھەنگاۋىيكمان نا ، كەچى پاسدارەكانى تر لەوسەرەوە كەوتە فيقە لىدان و ئەمپۇت (بەرگەرد بە عەقهب) واتە بەگەرىنە دواوه ؟ ئىت يەكىكىان ئەييەت بىرۇن و ئەويتىان ئەييەت نەرۇن ، ئىمەش له نىوانى ئەم فيقا و فيقەدا گېرمابۇوين و تا پاسدارەكان لە نىيۇخۇياندا پىكەوتەن لەسەر ئەوهەدى فيقە كاميان سەربگىيەت ، ئىمە نىيەدە كاتەكەمان بەسەر چۇو مۆلەتە كانمان چەند كاتژمېرىيەكى كەمى مایەوە و ھەزار خۆزگەمان خواتىت كە شەللاھەر نەچۈنەيە بۇ پاوه و ئەوهەندەش خۆمان بەدەم ئەو دوو پاسدارە كەچەلە رەزاگرانانەشەوە سوک نەكىرادىيە .

ئەم چېرۆكەي سەرەوەم بۆيە باسکەر چۈنكە واي بۆدەچەم كورد لە ئىستادا لەنمۇونەي ئەم و فيقاوفيقەي سەر پردهكەي (دووئا) لە نىوانىكى بچوڭى سىاسىدا ھەنگاۋىيېك بۇ پىشەوە و يەكىك بۇ دواوه دەرىوات و دىت .

كورد ئەمەر لە نىوان فيقە دەستورو و فيقە ئەمرىيکا ، فيقە ئەلتانى ئىقلىيمى و فيقە پەرلەمانى ئەوروپا - فيقە كۆمارىيەكان و فيكەي ديمۆكراتەكانى ئەمرىيکا گىرى خواردۇو و نەئەوەدە بەتەواوەتى پىڭا بەرەپىشەوە بېرىت نە ئەمەش ئاشېتالمان پېكەن و تىيەكە هەلۆشىنەوە ؟ ئىمە كورد كە خاوهنى ھەزاران فيكە قوربانىدان و پشتىگىرى سىاسەتكەن ئەمرىيکا لە ناوجەكە و ھەلەنەوشاندەنەوە عىراقى پاش سەدام و پاراستىنى ناوجەيەكى گەورەي وەك كوردىستان لە دەستى تىرۇر و تىكىدر و پېرىدىنەوە بۆشايەكانى عىراق بوبۇن ، دەبى گۈي بۇ فيكەمان بىگىرىت و ئىمەش بتوانىن بويىرانە فيكەكەكە لە كاتى خۆيدا لىيبدىن .

ئەبى ئەمەد بۇتىرىت كە كوردىش بۇخۇي فيقاوفيقى كەمى نەكىد ، بەلام فيقە كانى لەلایەكەمە نەشازبۇون و لەلایەكى دىش نەزانابۇو له رۇوى كات و تەكتىكەوە ، كە بەرائى من ھەرئەمەش وايىرد سىاسييەكانى كورد روانىن و سراتىزىكى رون و ئاشكرايان نەبىت و خۆشمان نەزانىن جۇن ڈيرانە لەنیوانى ئەو ھەموو فيقە فيقەدا ، فيكە خۆمان بناسىنەوە و ھەنگاوى جىڭىرىنىن ، ئىمە لە مەسىلەكە كەركوكدا لە سەرەتاي رۇخانى بەعسدا فيقەمان بەدەمەوە بوبۇ ، بەلام لىيمان نەدا و گۈيمان بۇ فيقەفيقى ئەمرىيکا گىرت ، لە داراشتىنەوە دەستوردا بەفيقە گۈندۈلىزا پايس ھەلخەلمەتاي و سالىكىش جەعفەرى سەرەتكەن دەزىرانى ئەوكاتى عىراق بە فيقە فيقە مەسىلەكە ئاسايكىرىنەوە كەركوكى دواخست و پاش دەستورىش چاودەپى دوا فيقە ئەمرىيکامانكەر كەچى لە ناكاودا (بکەر و ھاملىقون) فيكە يەكلايىكەرەۋەيان لىيدا و كوردىش تا ئەمەرۆكە كە بەرائى من ئەوهەندە فۇوي تىيادىيە فيكە خۆى لىيبدات ، فيقەكە بەكارنەھەننەوە و نازانم ھەلېگرتووو بۇ كاتى تەنگانە يان چى ؟

لە كۆتايىدا دەلىم : ئەگەر كوردى ھەمېشە فيكە بۇ لىيدارو ، ئەمچارە خۆى كەرنەكەت و تا ھېزى ھەناسەتىيەتى دەنگ بەرزترىن فيقە خۆى لىيەنەدات و وەك مىزۈۋىي بىسەلېقەي سەرگردىكەنەن دەكتات ، گۆيقولۇخى فيكە ئەمۇئەوبىن ئەمەدە 15 سالە بەدەستمان هەننەوە دەكەۋىتى بەر مەترىسى لەنەجۇون ، لە دۆخى ئەمەرۆي عىراقدا شىعەكان بە پالپىشنى ئىرلان فيكە خۆى لىيدا و داهاتوويان بۇ خۆيان مسوڭەر كەردووە ، سووننەكانىش بە پالپىشنى و لەتانى كەندەو و ئىخوانەكانى مىسر و بەعسىيەكانى سوريا تا ئەمە كاتە ئەمرىيکا گۈيلىگەن ، بە فيقەفيقى توندوتىزى و ھەراسانكەنلىنى مارىنەكەن چمكى داھاتوويان لە دەستى خۆيان توندەكتە ، ئەمەدە كوردە كە يان ئەوتا فيقەكە لە لىدان كەوتۈوە يان سەرگردىكەنلىنى بىرچۇتەوە ، كاتى ئەمەدە هاتووە ئىمەش فيقە خۆمان لىيىدەن چۈنكە كات زۆرزوو تىپەردىي و پىشىمەيە كەوتۈنەتە كاتى ئىزافى و ھەمووشمان باش دەزانىن لەپاش دوافيكە كۆتايى ، ھەزاران فيكە جىڭە ناگىرىت و ھېج لە ئەنچامى گەمە سىاسييەكە ناگۆرپىت .